

ШУЛБС

ГАЗЕТА ВЧЕНОЇ РАДИ ТА РЕКТОРАТУ ОДЕСЬКОГО
НАЦІОНАЛЬНОГО МЕДИЧНОГО УНІВЕРСИТЕТУ

Видається з травня 1997 року

Грудень 2024 року № 11 (322)

З Різовом Христовим та Новим Роком!

Добігає свої останні дні ще один рік. У 2024-му нам випало пережити дуже важкі, трагічні події. Збройні Сили України вели запеклі бої з ворогом, мирне населення міст і сіл регулярно піддавалося терору, гинули люди, були зруйновані будинки, школи, лікарні, знищувалася історична спадщина...

Та попри все співробітники ОНМедУ, вірні своєму громадянському обов'язку, в складних і напружених умовах виявили мужність, стійкість, терпіння. Ми наполегливо й успішно працювали, освітній процес з початком 2024/2025 навчального року повернувся до офлайн-формату, успішно здійснювалася наукова, лікувальна, профорієнтаційна робота, зміцнювалися наші міжнародні зв'язки.

Здобувачі вищої освіти отримували високопрофесійну підготовку, брали участь у роботі наукових гуртків, конференцій, перебували на стажуванні у закордонних медичних закладах, займалися волонтерською діяльністю. Кожен підрозділ ОНМедУ, всі університетські кафедри і клініки щодня продовжували виконувати свої обов'язки.

І за це я дякую колегам і пишаюся ними!

Різні почуття і думки переповнюють кожного з нас перед початком 2025 року. Ми хвилюємося і сподіваємося, віримо і чекаємо. Чекаємо на Перемогу!

Друзі, бажаю кожному з вас міцного здоров'я, енергії та оптимізму, натхнення, добра і тепла у ваших серцях. З прийдешніми зимовими святами!

Щиро ваш — Валерій ЗАПОРОЖАН

З турботою про майбутнє

Здоров'я матері та дитини від А до Я

В ОНМедУ 29–30 листопада 2024 року пройшла Всеукраїнська міждисциплінарна науково-практична конференція з міжнародною участю «Здоров'я матері та дитини від А до Я: таргетні та міждисциплінарні питання» — захід БПР № 3708084.

Головний організатор конференції — ОНМедУ, співорганізатор — ГО «Одеське відділення Асоціації акушерів-гінекологів України» за сприяння департаменту охорони здоров'я Одеської обласної державної адміністрації.

Відкрив конференцію академік НАМН України, ректор ОНМедУ професор Валерій Запорожан. З вітальним словом виступили: директор департаменту охорони здоров'я Одеської обласної державної адміністрації Оксана Сорочан, перший проректор ОНМедУ професор Валерія Марічерда, завідувач кафедри акушерства і гінекології професор Ігор Гладчук.

У конференції взяли участь понад 400 лікарів з України, науково-педагогічні працівники вищих навчальних закладів, академік НАМН України Валерій Запорожан, член-кореспондент НАМН України Леонід Маркін, професор Анджей Малиновський, Мілош Вільчинський (Польща), професор Юрій Дондюк (Молдова), а також фахівці з Болгарії.

Основними напрямками роботи були питання здоров'я жінки від народження до менопаузи, організація охорони здоров'я матері та дитини, міждисциплінарні питання планування вагітності, антенатального та інтранатального догляду, ускладнень вагітності та пологів, актуальні питання гінекології, онкогінекології, репродуктології, урології, дитячої хірургії, дитячої гінекології, педіатрії та сімейної медицини.

Вперше в конференції також взяли участь, разом з акушерами-гінекологами та анестезіологами, фахівці з дитячої хірургії, педіатрії, сімейної медицини, урології, реабілітології, травматології, що засвідчує міждисциплінарний характер заходу. Під час роботи конференції було розглянуто актуальні проблеми, що мають важливе наукове значення та практичну орієнтованість на покращення репродуктивного здоров'я населення, профілактику ускладнень перебігу

СПІВРОБІТНИЦТВО ОДЕСЬКОГО НАЦІОНАЛЬНОГО МЕДИЧНОГО УНІВЕРСИТЕТУ ТА УНІВЕРСИТЕТУ ДАЛАРНА (ШВЕЦІЯ) В СФЕРІ СЕКСУАЛЬНОГО І РЕПРОДУКТИВНОГО ЗДОРОВ'Я ТА ПИТАННЯ

- Університет Даларни має великий досвід у реалізації глобальних програм з репродуктивного здоров'я та дотримання прав жінок у всьому світі. Окрім того, він є лідером серед європейських університетів у запровадженні онлайн-освіти, використовуючи у своїй роботі педагогічний підхід, орієнтований на потреби здобувачів вищої освіти.
- У поточному році здобувачі освіти і викладачі нашого університету закінчили тривалий онлайн-курс «Сексуальне і репродуктивне здоров'я та права молоді в Україні» у військовий час (7,5 кредитів) під наставництвом професорки Університету Даларни.
- Цей курс охоплював широкий спектр тем, включаючи вплив війни та конфліктів на здоров'я, психічне здоров'я, ризиковану поведінку, насильство у стосунках, сексуальність, згоду, рівність, суспільні норми, поняття гендерної ідентичності та статі.
- У рамках закінчених викладів та здобувачі освіти нашого університету також набули практичних знань та навичок, необхідних для здійснення висококваліфікованих консультацій молоді щодо проблем, пов'язаних із репродуктивним та сексуальним здоров'ям (у т. ч. консультації за принципом «рівний-рівному», онлайн-консультації тощо).

Si. Swedish Institute

вагітності та пологів, покращення перинатальних наслідків, що сприятиме вирішенню демографічної кризи в Україні в умовах війни.

Окрему увагу доповідачів привернули питання, пов'язані з проблемою «епідемії» кесаревого розтину, в тому числі операцій, що виконуються за «бажанням матері». Розгляд проблеми частоти абдомінального розродження представлено в світлі останніх світових рекомендацій 2023–2024 років: підкреслено контраверсійний характер ставлення медичної спільноти до вироблення єдиних підходів до цього питання. Член-кореспондент НАМН України Л. Б. Маркін розкрив стан проблеми сурогатного материнства у світі та в Україні. Професорами О. В. Голяновським, В. Ф. Нагорною, Г. С. Манасовою, С. П. Посоховою, В. П. Міщенко, С. І. Жук, Р. О. Ткаченком, О. О. Буднюком та іншими були розглянуті питання надання медичної допомоги вагітним і породіллям в ургентних акушерських ситуаціях. Доповіді мали чітку практичну спрямованість, базувалися на клінічних кейсах.

Актуальні теоретичні питання і практичні приклади з акушерства, гінекології, онкогінекології та репродуктології, у тому числі з демонстрацією відеокейсів, було представлено на пленарних і секційних засіданнях у доповідях професорів В. Г. Марічерда, І. З. Гладчука, Р. М. Банахевича, В. І. Пирогової, З. М. Дубоссарської, Н. М. Рожковської, Т. О. Єрмоленко, К. В. Чайки, О. М. Носенко, М. В. Шаповала, М. Б.

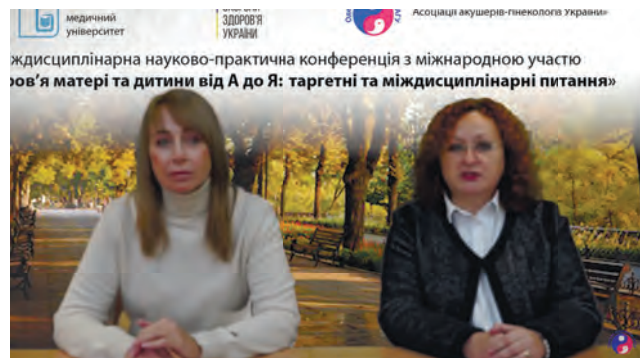
Запороженко, О. Я. Назаренка, В. В. Артьоменка та інших. Питання дитячої хірургії, педіатрії, сімейної медицини розглянуті з використанням клінічних випадків професорами М. Г. Мельниченко, В. Ф. Рибальченком, В. П. Притулою, О. Д. Фофановим, В. І. Величко, Т. М. Хіменко та іншими фахівцями.

Питання інновацій в освіті майбутніх лікарів було висвітлене на дискусійному круглому столі «Сучасний стан і перспективи української медичної освіти» (В. Г. Марічерда, К. О. Ніточко, А. Г. Волянська, Г. Л. Лавриненко, О. В. Кравченко, О. П. Рогачевський, В. І. Гладчук та інші).

У секції молодих науковців було представлено доповіді аспірантів, лікарів-інтернів, здобувачів вищої освіти ОНМедУ та інших вищих навчальних закладів України.

Пріоритетним напрямом заходу стало сприяння таргетному персоналізованому та мультидисциплінарному підходу до надання медичної допомоги у будь-якому питанні щодо розв'язання проблем зі здоров'ям жінки, новонародженого та членів сім'ї. За результатами представлених доповідей та загальної дискусії учасників конференції рекомендовано сприяти об'єднанню зусиль територіальних громад, соціальних органів, медичних закладів вищої освіти, закладів охорони здоров'я для впровадження в практику сучасних новітніх технологій та стандартів надання медичної допомоги за умов мультидисциплінарного підходу в справі збереження репродуктивного здоров'я нації, зниження материнської, перинатальної захворюваності та смертності, покращення демографічної ситуації в Україні.

Наталія РОЖКОВСЬКА,
д. мед. н. професор кафедри акушерства і гінекології
Гульсим МАНАСОВА,
д. мед. н. професор кафедри акушерства і гінекології
Катерина НІТОЧКО,
к. мед. н., доцент кафедри акушерства і гінекології

ГЕРОЇЧНИЙ ВЧИНОК АРТЕМА

Нещодавно студент 1 курсу 3 групи медичного факультету ОНМедУ Артем МАКАРЕНКО отримав Подяку від Головного управління Державної служби України з надзвичайних ситуацій в Одеській області за активну та свідому громадянську позицію, високий рівень знань з безпеки та рішучі дії, виявлені під час пожежі в одній з багатоповерхівок Одеси.

Пожежа виникла ввечері 18 листопада 2024 року в будинку на Гагаринському плато, 5-а. Артем знаходився в холі будинку разом з друзями, коли з квартири вибігла жінка похилого віку з криком: «Пожежа!». Жодної секунди не вагаючись, хлопці вирушили до помешкання, де весь коридор вже був охопле-

ний димом і дихати було неможливо. Ще одна мешканка квартири з дитиною вже ледь трималася на ногах. Молоді люди допомогли їм вийти на вулицю через пожежні сходи.

— Повернувшись до квартири, — згадує Артем, — ми побачили, що там уже все палало: і ліжка, і штори. Ми з охоронцем почали гасити полум'я вогнегасником, але це погано виходило, тому що до приміщення надходило повітря через розбите вікно, але ми не припиняли боротьбу з вогнем. На щастя, у цей момент прибули пожежні і загасили вогонь, а ми тим часом виводили людей із сусідніх квартир.

Ми пишаємося героїчним вчинком Артема, який не розгубився у надзви-

чайній ситуації і зробив все можливе для врятування мешканців будинку. В цей тривожний час, коли через постійну напружену обстановку кожен з нас може опинитися в біді, дуже важливо, щоб поруч знаходилися небайдужі, сміливі та рішучі люди. Такі як Артем Макаренко і його друзі.

Ці якості необхідні кожному медику! Впевнені, що Артем стане чудовим лікарем, якому будуть притаманні співчуття і милосердя до пацієнтів, а також здатність до чесних і рішучих дій задля порятунку їхнього життя та здоров'я.

Оксана ПОДОЛЬСЬКА

Зимові свята

ВІДСТАНЬ, ЯКА ОБ'ЄДНУЄ

7 грудня відбулось вільне засідання СНТ кафедри суспільних наук «Via scientorum» до організації «Особливі діти». Захід пройшов у змішаному форматі: очно — у приміщенні цієї організації та онлайн — на платформі ZOOM.

Після початку війни багато дітей з особливими потребами змушені були шукати прихисток за кордоном. І сьогодні безпекова ситуація не дає змоги

більшості з них повернутися додому. Є діти з інвалідністю, які нікуди не виїхали і перебувають в Одесі. Тому нам хотілося влаштувати свято і для тих, хто залишився вдома, і тих, хто зараз вимушений перебувати за тисячі кілометрів від рідного міста.

Діти та молоді, а також їхні батьки, побували на інтерактивній лекції-презентації «Чари українських зимових свят», яку ми підготували для

них. Учасники продемонстрували отримані знання, коли взяли участь у тематичній вікторині на платформі Kahoot. Допомогала учасникам доєднатися до вікторини і розібратися у правилах ігор староста гуртка, здобувачка 2 курсу 8 групи медичного факультету Каріна Волошина.

Загадки, квізи, квести, конкурси, жартівливі ворожіння — усе це не залишило байдужими присутніх як очно, так і

віртуально. Діти разом написали казку-передбачення: кожен писав на аркуші своє речення, потім його згортав і передавав іншому. І так кожен додавав по одному реченню про те, що його турбує. Оскільки присутні були того дня чарівниками, текст казки вийшов логічно побудованою оповідкою зі щасливим кінцем: «Все буде добре». Магія зимових свят дивовижно спрацювала!

Ми раді, що вдалося влаштувати справжнє дивовижне свято для дітей та молоді з особливими потребами на міжнародному рівні, допомогти їм

відчувати казковий настрій українських традиційних зимових святкувань.

В Одесі і Румунії, Польщі і Німеччині, Чехії, Канаді та США, попри відстань та різницю у часі, всі учасники заходу занурилися у вир казкового натхнення новорічно-різдвяних свят.

Тетяна ПОДКУПКО, к. і. н., доцент кафедри суспільних наук, керівник гуртка кафедри

На фото: під час передново-різдвяного заходу.

Міжнародний проєкт

У жовтні 2024 року на базі Ужгородського національного університету проходила «Осіньна школа медичної освіти-2024» україно-швейцарського проєкту «Розвиток медичної освіти» у партнерстві з Міністерством охорони здоров'я України, Маастрихтським університетом (Королівство Нідерланди) і Швейцарським інститутом тропічного та громадського здоров'я.

Захід зібрав понад 100 учасників з різних областей України, а також іноземних спікерів.

МЕДИЧНА ОСВІТА: У СВІТІ ТА В УКРАЇНІ

Мені пощастило взяти участь у цьому заході, представляючи ОНМедУ.

Розглядалися такі напрями: основи функціонування системи медичної освіти, її якість, виклики та зміни в системі медичної освіти України.

За чотири дні пройшло сім пленарних сесій, 5 панельних дискусій, 4 воркшопи, а також презентація та обговорення дослідження з оцінювання освітнього середовища на додипломній та післядипломній освіті (DREEM, RHEEM).

Пленарні сесії були присвячені системі медичної освіти у світі та в Україні, а саме: забезпеченню якості, курикулі (освітній програмі), трансформації системи вищої освіти в

Україні та досвіду Швейцарії в організації практичної підготовки на додипломному рівні.

Панельні дискусії включали обговорення дидактичних методів у медичній освіті, взаємодії медичної освіти та практики, якості в освіті, проблеми аб'юзу у закладі вищої освіти.

Була можливість обрати два воркшопи. На воркшопі «Викладацька майстерність» обговорювали ставлення як третю складову компетентності (поруч зі знаннями та вміннями), вчилися формувати та оцінювати зміни цього компонента. Інший воркшоп «Проведення досліджень студентами-медиками і фахівцями» був присвячений важливості залучення студентів до дослід-

ницької роботи як підготовки до практичної у рамках підходу «доказової медицини» та досвіду Нідерландів на прикладі Маастрихтського університету.

Спікери з Великої Британії, Нідерландів, Швейцарії поділилися досвідом про організацію медичної освіти в їхніх країнах. Представники МОЗ, МОН, НАЗЯВО, Центру тестування при МОЗ України розповіли про зміни в системі вищої медичної освіти в Україні, що викликало жваву дискусію.

«Осіньна школа медичної освіти-2024» стала місцем для взаємодії між експертами, представниками міністерств, медичними освітянами, практиками, здобувачами вищої освіти та іншими зацікавлени-

ми щодо проблем у медичній освіті в Україні та способів їхнього вирішення. Участь у цьому заході дала можливість обмінятися досвідом та знайти нові ідеї, які можуть бути використані у викладанні: приділення уваги до прикладів практичного використання теоретичних знань у реальній практиці. Ця інформація сприяє впевненій орієнтації в особливостях медичного освітнього процесу на сучасному етапі, допомагає краще зрозуміти тенденції та напрями розвитку медичної освіти в Україні. Отримані знання викликали жвавий інтерес у колег, зокрема у керівництва і співробітників кафедри, були обговорені та вже використовуються в роботі Студентського наукового товариства та в методичній роботі кафедри.

Ольга БОНДАРЕНКО, асистент кафедри внутрішньої медицини № 1